

Ivinović proti Chorvatsku, rozsudek ze dne 18. 9. 2014 - Omezení svéprávnosti osoby z důvodu zadlužení a nemoci a ochrana takové osoby při zastupování před soudem

Stěžovatel: Ivinović

Žalovaný stát: Chorvatsko

Číslo stížnosti: 13006/13

Datum: 18.09.2014

Článek Úmluvy: čl. 8

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: omezení svéprávnosti, opatrovník, respektování rodinného života, respektování soukromého života, svéprávnost, zbavení svéprávnosti

Český právní řád: čl. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod
§ 55-§ 65 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Významnost: 2

Omezení svéprávnosti osoby z důvodu zadlužení a nemoci a ochrana takové osoby při zastupování před soudem

Autorský komentář:

Rozsudek je relevantním z hlediska posouzení omezování svéprávnosti jako opatření, které by mělo být aplikováno pouze výjimečně, jelikož právě ve vztahu k České republice bylo v minulosti mezinárodními organizacemi opakovaně poukazováno na extenzivní praxi zbavování mentálně postižených pacientů svéprávnosti. Zásadu, že závěry znaleckého posudku nelze bez dalšího přebírat, ale je třeba v případě potřeby je ověřovat i jinými důkazy, a to zejména tehdy, jestliže mohou být pochybnosti o správnosti závěrů znaleckého posudku, vyjádřil Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 30.5.2012, sp. zn. 30 Cdo 971/2012. S přijetím nového občanského zákoníku zřetelně nabývá na významu zásada, již dříve judikovaná (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18.8.2009, sp. zn. I. ÚS 557/09, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4.12.2013, sp. zn. 30 Cdo 2351/2013), že soud vždy musí zvážit všechny mírnější alternativy, přičemž omezení svéprávnosti (způsobilosti k právním úkonům) musí být vždy považováno za prostředek nejkrajnější. Samotná skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, totiž ještě není důvodem pro omezení její svéprávnosti (způsobilosti k právním úkonům), resp. vyjádřeno jazykem základních práv - k omezení jejích základních práv (práva na právní osobnost a na lidskou důstojnost) ale musí být vždy konkrétně uvedeno, koho, resp. co ohrožuje plná způsobilost k právním úkonům (zachování právní osobnosti) osoby omezované, a dále je třeba odůvodnit, proč nelze situaci řešit mírnějšími prostředky.

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelka Marija Ivinović se narodila v roce 1946 a žije v Záhřebu. Již od dětství trpěla mozkovou obrnou a byla odkázána na invalidní vozík. V roce 1968 byla zbavena svéprávnosti z důvodu „tělesného postižení a intelektuální zaostalosti“. V roce 1979 jí byla svéprávnost plně navracena. V roce 2009 Centrum sociální péče v Peščenici (dále jen „Centrum“) požádalo Městský soud v Záhřebu, aby zahájil řízení o omezení svéprávnosti stěžovatelky a aby byla zbavena možnosti disponovat se svým majetkem. Při této žádosti odkazovalo Centrum na rozhodnutí soudu z roku 1968 o úplném zbavení svéprávnosti a dále na to, že stěžovatelka trpí „vážným tělesným postižením“, když jí postihla mozková obrna a současně trpí i dalšími chronickými nemocemi jako například cukrovkou, vysokým krevním tlakem či chorobou zraku. Centrum se dále spoléhalo i na výpověď syna stěžovatelky, který úředníkovi Centra sdělil, že zdravotní stav stěžovatelky se zhoršil v roce 2008 po prodělané operaci hlavy. Od té doby stěžovatelka prý trpí změnou osobnosti, ve vztahu k penězům se chová iracionálně (např. neplatí řádně měsíční splátky za koupi bytu, poplatky za vodu a elektřinu, místo jídla si kupuje telefonní sim karty atd.). Takové chování by pak mohlo vést k jejímu vystěhování z bytu, jelikož už obdržela poslední výzvu před podáním takovéto žaloby. Centrum jmenovalo stěžovatelce opatrovnici k ochraně jejích zájmů před Městským soudem v Záhřebu, která se plně ztotožnila se zahájením řízení. Stěžovatelka byla zastoupena i právním zástupcem, kterého si sama zvolila. Soud stěžovatelku vyslechl a zjistil, že je schopná samostatného pohybu na invalidním vozíku, jedná samostatně, její byt byl uklizený a stěžovatelka podávala smysluplné odpovědi a s řízením projevovala nesouhlas. Ve svém písemném vyjádření uvedla, že během své hospitalizace zmocnila syna, aby vybíral peníze z banky a platil poplatky za vodu a elektřinu, což ale neudělal a peníze si ponechal pro sebe.

Soud si nechal v rámci řízení vyhotovit na stěžovatelku psychiatrický znalecký posudek, ve kterém bylo, mimo jiné, uvedeno, že „Není schopná se úplně postarat o své osobní potřeby, starat se o své zájmy a práva. Díky svému zdravotnímu stavu postrádá náhled na své chování a může ohrožovat práva a zájmy dalších osob.“ Stěžovatelka namítala, že není zřejmé, jak psychiatři dospěli k názoru, že není schopna řádně disponovat s penězi, jelikož tvrzené dluhy byly způsobeny jejím synem během její hospitalizace v nemocnici. V jednání před soudem, konaném dne 21. října 2010, byl vyslechnut psychiatr, který uvedl, že stěžovatelka fabuluje, trpí paranoidními stavy, obzvláště ke své rodině a pracovníkům Centra, nemá řádný náhled na svůj stav a nemá dostatečnou intelektuální kapacitu nejen, aby adekvátně ochránila své zájmy a práva, ale také by mohla svým chováním ohrozit práva a zájmy dalších osob. Proto psychiatr shledal, že řízení pro omezení svéprávnosti ve vztahu k penězům, jejímu majetku a rozhodování o způsobu její léčby, je v tomto případě důvodné.

Dne 21. října 2010 omezil Městský soud v Záhřebu svéprávnost stěžovatelky s tím, že jí zakázal disponovat s penězi, jiným majetkem a samostatně rozhodovat o způsobu její léčby. Ve svém odůvodnění plně odkázal na znalecký posudek dvou psychiatrů a rozsáhle tam pak zopakoval jejich závěry ze znaleckého posudku a výslechu před soudem.

V listopadu 2010 podala stěžovatelka odvolání, ve kterém uvedla, že jí byla omezena svéprávnost výhradně na základě psychiatrického posudku, který však nebyl řádně odůvodněný, neboť psychiatři nemohli vědět, jak disponuje se svými penězi, majetkem a za co utrácí. Stěžovatelka namítla, že prodala svůj byt, a tudíž dále nehrozí, že by ho mohla někomu postoupit. Dále nesouhlasila s tvrzením, že je paranoidní vůči členům své rodiny, ale přiznala, že v rozhodné době měla problémový vztah se svým synem, který se do jejího bytu přistěhoval spolu s přítelkyní a synem a měl v úmyslu jí z bytu vystrnadit. Následně bylo nařízeno soudní vystěhování syna s rodinou z bytu stěžovatelky. Navíc také změnila banku, takže její syn již dále nemá oprávnění používat její kreditní kartu. Stěžovatelka zdůraznila, že vede řádný život, je členkou asociace sdružující lidi s mozkovou obrnou a že sám soud uvedl, že je schopna normální komunikace i řádné péče o její byt. Dodala, že Centrum nijak neprokázalo potřebu, aby jí byla omezena svéprávnost, a navíc pouze znalec v oboru účetnictví

by mohl řádně posoudit skutečnosti týkající se jejích dluhů. Toto odvolání bylo dne 26. ledna 2012 odmítnuto Bjelovarským zemským soudem, který se opět plně spoléhal na znalecký posudek znalců a uvedl konkrétně, kdy byla stěžovatelka hospitalizována a že dluhy stěžovatelky vznikaly již mnohem dříve před její hospitalizací. Stěžovatelka podala ústavní stížnost, kde zopakovala námitky uvedené v odvolacím řízení s tím, že není zřejmé, jaká práva a zájmy dalších osob může ohrožovat. Její stížnost byla odmítnuta Ústavním soudem dne 13. června 2012 (§ 1 – § 19).

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

1. K tvrzenému porušení článku 8 Úmluvy

Stěžovatelka namítá, že způsobem, jakým bylo vedeno řízení o omezení její svéprávnosti, a i samotným výsledkem tohoto řízení došlo k porušení jejího práva na respektování soukromého života podle ustanovení článku 8 Úmluvy.

1. K přijatelnosti

Vláda namítala, že stěžovatelka nevyčerpala všechny vnitrostátní právní prostředky nápravy, když neiniciovala nové řízení, kterým by jí mohla být plně obnovena její svéprávnost, přičemž tuto možnost zákon o rodině umožňoval. Stěžovatelka však měla za to, že vyčerpala všechny dostupné vnitrostátní prostředky (§ 24 – § 25).

26. Soud připomíná, že podle článku 35 odst. 1 Úmluvy může Soud posuzovat stížnost až po vyčerpání všech vnitrostátních právních prostředků nápravy. Účelem článku 35 Úmluvy je poskytnout smluvním státům možnost jak předejít anebo urovnat údajné porušení Úmluvy ještě před tím, než jsou tato tvrzení předložena k posouzení Soudu (viz, například, Mifsud proti Francii, č. 57220/00, rozsudek velkého senátu, § 15, ESLP 2002-VIII). Povinnost vyčerpat vnitrostátní právní prostředky nápravy vyžaduje, aby stěžovatelé využili běžné prostředky nápravy, které jsou účinné, dostatečné a dostupné, a to před podáním stížnosti podle Úmluvy. Aby byl prostředek nápravy účinný, musí být schopen přímo napravit namítaný stav věci (viz Balogh proti Maďarsku, č. 47940/99, rozsudek ze dne 20. července 2004, § 30).

27. Soud konstatuje, že projednávaná věc se týká stížnosti, kdy stěžovatelka namítala způsob, jakým bylo vedeno řízení, ve které jí byla částečně omezena svéprávnost, a také samotný výsledek tohoto řízení. Podle názoru Soudu měly být tyto otázky řádně posouzeny v průběhu samotných soudních řízení. V průběhu vnitrostátního řízení stěžovatelka neúspěšně vznesla tyto otázky ve svém odvolání i v ústavní stížnosti.

28. Soud se domnívá, že pravidlo o vyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy se týká pouze prostředků, které se vztahují k namítaným porušením (viz De Jong, Baljet a Van den Brink proti Nizozemsku, rozsudek ze dne 22. května 1984, § 39, řada A, č. 77) s tím, že využitím těchto dostupných vnitrostátních právních prostředků nápravy, týkajících se jejích námitek v průběhu příslušného vnitrostátního řízení, stěžovatelka vyčerpala všechny vnitrostátní opravné prostředky tak, jak to požaduje článek 35 odst. 1 Úmluvy (viz Golubović proti Chorvatsku, č. 43947/10, rozsudek ze dne 27. listopadu, § 41).

29. Za těchto okolností má Soud za to, že námitka vlády musí být zamítnuta. Soud dále konstatuje, že stížnost stěžovatelky není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy a není nepřijatelná ani z jiných důvodů. Musí tedy být prohlášena za přijatelnou.

30. K odůvodněnosti

31. Podání stran

(a) podání stěžovatelky

30. Stěžovatelka tvrdila, že v řízení před vnitrostátními soudy nebyly prokázány všechny relevantní

okolnosti týkající se jejího osobního stavu a že byla omezena ve svéprávnosti bez dostatečného zdůvodnění. Zdůraznila, že soud ve svém rozhodnutí spoléhal výlučně na psychiatrický posudek, který byl vypracován dvěma psychiatry, z nichž jeden s ní vedl pohovor třicet minut, zatímco druhý se s ní ani nikdy setkal. Kromě toho, že psychiatři nemohli vědět, jakým způsobem vynakládá peněžní prostředky a jak disponuje se svým majetkem. Dále stěžovatelka zopakovala námitky uvedené v jejím odvolání (viz výše).

(b) podání vlády

31. Vláda připustila, že rozhodnutím soudu, kterým byla stěžovatelka částečně omezena ve svéprávnosti, dosahuje povahy zásahu do práva na respektování soukromého života podle článku 8 Úmluvy. Nicméně je toho názoru, že takový zásah byl založen zákonem, když sleduje legitimní cíl a byl vzhledem k tomuto cíli přiměřený. Právním základem pro tento zásah bylo ustanovení § 159 zákona o rodině. Posuzované rozhodnutí bylo vydáno za účelem ochrany stěžovatelky, když bylo zjištěno, že není schopna postarat se o vlastní práva a zájmy, pokud jde o nakládání s jejím majetkem a rozhodování o způsobu její léčby. Stěžovatelka měla dluhy ve výši zhruba 40 000 HRK, zatímco její měsíční důchod byl ve výši asi 3950 HRK.
32. Stěžovatelka měla možnost vyjádřit své názory v průběhu řízení a všechna její procesní práva byla dodržena. Ze skutkových okolností případu vyplývá, že stěžovatelka nebyla schopna platit poplatky, což vedlo k tomu, že jí byla následně odpojena elektřina a voda v bytě. Také jí hrozilo, že bude soudně vystěhována z bytu, když nebyla schopna platit měsíční splátky za koupi bytu.
33. Psychiatrická zpráva byla vypracována na základě lékařských záznamů stěžovatelky, které ukázaly, že trpí různými nemocemi již od narození, když byla léčena i z důvodu krvácení do mozku a meningoencefalitidy. Během rozhovoru s psychiatrem stěžovatelka nesprávně uvedla, že právě psychiatr ji operoval, že její dluhy se týkaly nákladů na její hospitalizaci (zatímco ve skutečnosti se její zdravotní pojištění vztahuje na všechny výdaje za její zdravotní péči) a že byla operována v roce 2002 (přičemž operace byla ve skutečnosti vykonána v roce 2008).

(c) podání třetí strany

34. Organizace „PERSON, Project and Mental Health Europe“, spoléhajíc se na judikaturu Soudu, zprávy komisaře Rady Evropy pro lidská práva a Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, se vyjádřila tak, že zbavení svéprávnosti je neoprávněným zásahem do soukromého života člověka a že orgány by měly v první řadě zvážit méně drastická opatření. Zbavení svéprávnosti bylo identifikováno Komisařem pro lidská práva jako opatření, podobající se nedobrovolnému umístění do ústavní péče, což mělo v projednávané věci zásadní význam, neboť stěžovatelka byla vlastně zbavena práva se samostatně rozhodovat o způsobu její léčby. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením by měla být chápána tak, že požaduje, aby státy namísto rozhodování o těchto osobách spíše podpořili samotné rozhodování osob v rámci jejich svéprávnosti. Dále tato organizace kritizovala rozhodnutí, jež zbavují osoby jejich svéprávnosti výlučně na základě znaleckého posudku s tím, že takový postup umožňuje značnou libovůli.
35. Hodnocení soudu

(a) obecné zásady

35. Soud připomíná, že zbavení svéprávnosti může představovat zásah do soukromého života dotyčného (viz Shukaturov proti Rusku, č. 44009/05, § 83, ESLP 2008; Lashin proti Rusku, č. 33117/02, rozsudek ze dne 22. ledna 2013, § 77). Tak tomu může být i za situace, když je člověk omezen ve své svéprávnosti pouze částečně (srov. Berková proti Slovensku, č. 67149/01, rozsudek ze dne 24. března 2009, § 164; Salontaji-Drobnjak proti Srbsku, č.

36500/05, rozsudek ze dne 13. října 2009, § 144).

36. Soud dále zdůrazňuje, že ačkoli článek 8 Úmluvy neobsahuje žádné výslovné procesní požadavky, tak „rozhodovací proces týkající se zásahu musí být spravedlivý a musí řádně dodržovat zájmy zaručené článkem 8 Úmluvy“ (viz *Görgülü proti Německu*, č. 74969/01, rozsudek ze dne 26. února 2004, § 52). Soud musí zvážit, zda ve světle případu jako celku důvody předložené k provedení přijatých opatření byly „relevantní a dostatečné“ a zda rozhodovací proces zajistil patřičný respekt k právům stěžovatelky podle článku 8 Úmluvy. Je přitom mít třeba na paměti, že vnitrostátní orgány mají výhodu přímého kontaktu se všemi dotčenými osobami. Z těchto úvah vyplývá, že úkolem Soudu není nahrazovat vnitrostátní orgány při výkonu jejich povinností, pokud jde o zbavení svéprávnosti, ale spíše přezkoumat ve světle Úmluvy, zda rozhodnutí přijatá těmito orgány byla vydána v souladu s jejich soudním uvážením (viz, *mutatis mutandis*, *TP a KM proti Spojenému království*, č. 28945/95, rozsudek velkého senátu, § 71, *ESLP 2001-V*; *Sahin proti Německu*, č. 30943/96, rozsudek velkého senátu, § 64, *ESLP 2003-VIII*; *Sommerfeld proti Německu*, č. 31871/96, rozsudek velkého senátu, § 62, *ESLP 2003-VIII* (výňatky); *Görgülü*, viz výše, § 41; *Wildgruber proti Německu* (roz.), č. 32817/02, 16. října 2006).
37. Prostor pro uvážení přiznaný příslušným vnitrostátním orgánům se bude lišit v závislosti na povaze problematiky a významu posuzovaných zájmů. Rozsah prostoru pro uvážení, jenž náleží státu, tedy závisí na kvalitě rozhodovacího procesu. V případě, že rozhodovací proces vykazoval v určitém ohledu vážné nedostatky, tak závěry vnitrostátních orgánů jsou více otevřené kritice (viz, *mutatis mutandis*, *Sahin proti Německu*, č. 30943/96, rozsudek ze dne 11. října 2001, § 46 a násl.; *Salontaji-Drobnjak proti Srbsku*, viz výše, § 143). V této souvislosti Soud zdůrazňuje, že striktní kontrola je vyžadována, pokud se jedná o opatření, které má negativní vliv na osobní autonomii jednotlivce, což je i omezení svéprávnosti v projednávané věci.

(b) uplatnění těchto principů v projednávané věci

38. Přeneseno na konkrétní okolnosti projednávaného případu, Soud konstatuje, že vnitrostátní soudy částečně omezily stěžovatelku ve svéprávnosti, když jí zakázaly nakládat s jejími penězi, jiným majetkem a současně jí zbavily možnosti samostatně rozhodovat o způsobu její léčby. Podle názoru Soudu, omezení svéprávnosti, byť jen částečné, je velmi závažné opatření, které by mělo být vyhrazeno pouze výjimečným okolnostem (viz, *mutatis mutandis*, *X a Y proti Chorvatsku*, č. 5193/09, rozsudek ze dne 3. listopadu 2011, § 91). Vzhledem k tomu, že takové opatření má závažné důsledky do soukromého života stěžovatelky, se Soud domnívá, že bylo nezbytné pečlivě přezkoumat všechny relevantní skutečnosti, kterými se soudy zabývaly, a bylo nezbytné zjistit, zda byly splněny požadavky článku 8 Úmluvy.
39. V tomto ohledu Soud rovněž připomíná, že řízení před soudy musí být v souladu s principem právního státu, který může být identifikován řádným výkonem spravedlnosti, a že by při neexistenci povinnosti soudů zdůvodňovat svá rozhodnutí práva zaručená Úmluvou byla pouze iluzorní a teoretická. I bez povinnosti detailního zdůvodnění každého argumentu vzneseného před soudem se však předpokládá právo účastníka řízení na to, aby jeho stěžejní tvrzení byla pečlivě prozkoumána (viz, *mutatis mutandis*, *Ruiz Torija proti Španělsku*, rozsudek ze dne 9. prosince 1994, § 29, řada č. 303-A; *Hiro Balani proti Španělsku*, rozsudek ze dne 9. prosince 1994, § 27, řada č. 303-B; *Novoseletskiy proti Ukrajině*, č. 47148/99, § 111, *ESLP 2005- II /výňatky/*).
40. Soud připomíná, že rozhodnutí, kterým byla stěžovatelce částečně omezena svéprávnost, spoléhalo v převážné míře na znalecký posudek, vypracovaný dvěma psychiatry. Soud si je vědom významu lékařských posudků, týkajících se osob majících ať již fyzický hendikep či mentální poruchu, a ztotožňuje se s tím, že rozhodnutí založené na posouzení něčího zdraví musí být podloženo příslušnou zdravotní dokumentací. Nicméně, je to právě soudce, a nikoli

lékař, který je povinen posoudit všechny relevantní skutečnosti o dotyčné osobě a jejích osobních poměrech. Je úlohou soudce vést řízení tak, aby mohl rozhodnout, zda nepostačuje použít mírnější opatření. Pokud je v sázce důležitý zájem ze soukromého života jednotlivce, tak musí soudce pečlivě zvážit všechny relevantní skutečnosti, aby mohl posoudit přiměřenost opatření, které má být přijato. Nezbytné procesní záruky požadují, aby riziko libovůle bylo sníženo na minimum (viz X a Y, cit. výše, § 85).

41. Pokud jde o důvody uvedené vnitrostátními orgány pro částečné omezení svéprávnosti stěžovatelky, soud se spoléhal na dvě hlavní skutečnosti – na nemoc stěžovatelky a na tvrzení, že si způsobila značné dluhy, které ji dostaly do zranitelného postavení a mohly by vyústit do ztráty jejího bytu.
42. Pokud jde o zdravotní problémy stěžovatelky, je třeba uvést, že ze spisu nevyplývá, že by se stěžovatelka nestarala o své zdraví. Vnitrostátní soudy neuvedly v tomto ohledu žádné důkazy. Kromě toho, Městský soud se nikdy ani nepokusil vyslechnout jako svědka praktického lékaře stěžovatelky, kterého pravidelně navštěvovala.
43. Pokud jde o finanční situaci stěžovatelky, tak vnitrostátní orgány nezjistily všechny relevantní skutkové okolnosti případu tak, aby bylo možné objasnit okolnosti, za kterých vznikly stěžovatelce její dluhy. Městský soud se nikdy nepokoušel zjistit přesné období, ve kterém nebyly zaplacený poplatky, ani nevyslechl syna stěžovatelky, o kterém stěžovatelka tvrdila, že peníze utratil během její hospitalizace. Zatímco odvolací soud zmínil částku, které dosahují její dluhy, tak už ale neprokázal přesně, k jakému období se tyto dluhy přesně vztahují (viz § 18 výše). To znamená, že zásadní otázku, tj. zda je stěžovatelka za tyto dluhy sama odpovědná, již nechal bez odpovědi.
44. I když vnitrostátní orgány zjistily s požadovanou mírou jistoty, že zde existuje osoba, která má potíže s placením dluhů, tak by, byť jen částečné, omezení svéprávnosti mělo být až posledním opatřením, použitým poté, co vnitrostátní orgány došly k názoru, že jiné, méně přísné opatření by nebylo účelné, nebo až poté, co se méně přísné opatření neosvědčilo. Nicméně, v této věci není ani náznak, že by taková méně přísná opatření byla vůbec zvažována.
45. Co se týče zastoupení stěžovatelky v řízení před vnitrostátními soudy, tak Soud uvádí, že opatrovnící stěžovatelky byla jmenována zaměstnankyně Centra (viz § 10 výše). Vzhledem k tomu, že Centrum samo iniciovalo návrh na zahájení řízení o omezení svéprávnosti stěžovatelky, tak ji toto jmenování opatrovníkem dostalo do konfliktu mezi loajalitou k zaměstnavateli a výkonem řádného opatrovnictví ve věci stěžovatelky. V tomto případě vyjádřila opatrovnice plný souhlas s návrhem na omezení svéprávnosti stěžovatelky a ani nenavrhl žádný jiné důkazy, které by se měly provést. Bez ohledu na skutečnost, že stěžovatelka byla zastoupena advokátem, kterého si sama hradila (viz § 10 výše), nemůže být odhlédnuto od toho, že vnitrostátní úprava neupravuje povinné právní zastoupení nezávislým advokátem, a to i přes závažnou povahu věci a možných následků takového řízení (viz M. S. proti Chorvatsku, č. 36337/10, rozsudek ze dne 25. dubna 2013, § 104). Kromě toho Soud připomíná, že v případě mentálně postižených osob mají státy povinnost zajistit, že jim bude poskytnuto nezávislé zastoupení, umožňující jim, aby námitky vnesené před Soudem, mohly být co nejdříve prošetřeny před soudem nebo jiným nezávislým orgánem (viz, Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu proti Rumunsku, č. 47848/08, rozsudek velkého senátu ze dne 17. července 2014, § 161).

(c) závěr

46. Soud proto shledal, že vnitrostátní soudy tím, že částečně omezily stěžovatelce svéprávnost, neprovedly řízení tak, aby bylo v souladu se zárukami podle článku 8 Úmluvy. Došlo tedy k porušení tohoto ustanovení.
47. K aplikaci článku 41 Úmluvy

Stěžovatelce byla přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 7500 EUR a náhrada nákladů řízení ve výši 200 EUR (§ 52 - § 54).

VÝROK

Z těchto důvodů Soud jednomyslně

1. Prohlašuje stížnost za přijatelnou;
2. Rozhoduje, že došlo k porušení článku 8 Úmluvy;
3. Rozhoduje, že není třeba stížnost zkoumat podle článku 6 odst. 1 Úmluvy.

(...)

(zpracovali Mgr. Magdalena Šedivá, LL.M, a JUDr. Lubomír Ptáček)